

Moi Drodzy, Czwartoklasiści!

Dziś jest ostatni temat z tego działu.

Zanim przejdziemy do lekcji chciałam was poinformować, że na dzień **29 kwietnia** 2020r. (za tydzień) zaplanowałam sprawdzian. Termin sprawdzianu wpisałam w e-dzienniku. Sprawdzian napiszecie w aplikacji Teams. Wcześniej, sprawdziany w tej aplikacji pisały już klasy szóste i ósma, i nie było z napisaniem żadnego problemu. Sprawdzian gotowy do napisania będzie dostępny cały dzień.

Zagadnienia na sprawdzian

1. Jan Zamoyski (kim był? Z czego zastąpił?)
2. Wojna ze Szwedami (kiedy? Potop, Częstochowa, Stefan Czarniecki)
3. Odsiecz Wiednia (Jan III Sobieski, husaria)
4. Powstanie kościuszkowskie (co to jest powstanie? Kiedy wybuchło? Jak się skończyło? Tadeusz Kościuszko, kosynierzy, Raławice)
5. Rozbiory Polski (ile było, daty, państwa zaborcze)
6. Hymn Polski (tytuł, okoliczności powstania hymnu, Legiony Polskie, gen. J. H. Dąbrowski, J. Wybicki)
7. Powstanie styczniowe (przeciwko komu wybuchło? Kto wygrał? Romuald Traugutt)
8. Maria Skłodowska-Curie (kim była? Z czego zastąpiła?)
9. Daty: 1655-1660, 1683, 1772, 1793, 1794, 1795, 1797

Temat: Polska laureatka Nagrody Nobla.

Cel lekcji: poznasz postać wybitnej polskiej uczzonej- Marii Skłodowskiej – Curie

NaCoBeZu:

- wiesz kim była Maria Skłodowska-Curie
- wymieniasz dokonania polskiej noblistki

Zanim przejdę do omawiania tej wyjątkowej uczzonej, chciałabym wyjaśnić wam co to jest Nagroda Nobla.

Otóż Nagroda Nobla to najważniejsze wyróżnienie przyznawane za wyjątkowe osiągnięcia w dziedzinie fizyki, chemii, medycyny i literatury oraz tym, którzy działają na rzecz utrzymania pokoju na świecie.

Kim był Alfred Nobel? To XIX-wieczny szwedzki przemysłowiec, wynalazca dynamitu i właściciel licznych zakładów przemysłowych (zwłaszcza zbrojeniowych). Chciał być pamiętany jako człowiek, który zrobił coś dobrego dla ludzkości, a nie tylko jako człowiek związany z produkcją broni. Dlatego w testamencie przeznaczył swój ogromny majątek na nagrody dla najwybitniejszych naukowców, pisarzy i działaczy pokojowych.

Nagroda Nobla przyznawana jest co roku, a uroczyste wręczenie nagród (wyjątkowa gala z udziałem króla Szwecji) odbywa się 10 grudnia w rocznicę śmierci fundatora.

Dotychczas wyróżniono nią siedmioro Polaków: Marię Skłodowską-Curie (fizyka, chemia), Henryka Sienkiewicza (literatura), Władysława Reymonta (literatura), Czesława Miłosza (literatura), Lecha Wałęsę (pokojowa nagroda), Wisławę Szymborską (literatura) i Olgę Tokarczuk (literatura- nasz najświeższy Nobel, bo z roku 2019!)

Chciałabym wam też wyjaśnić dlaczego nasza wspańska uczona nosiła dwa nazwiska. Skłodowska to nazwisko rodowe Marii, Curie to nazwisko, które przyjęła po wyjściu za mąż za francuskiego naukowca Piotra Curie.

[Proszę zapoznajcie się z sylwetką Marii Skłodowskiej- Curie oglądając krótki film](#)

<https://www.youtube.com/watch?v=OPHQ0mh2nEc>

Maria Skłodowska-Curie do dziś cieszy się niezwykłą popularnością. Współcześnie imię Marii Skłodowskiej-Curie nosi wiele instytucji. Są wśród nich między innymi Uniwersytet w Lublinie i Centrum Onkologii w Warszawie, czyli szpital leczący chorych na nowotwory. Wywodzi się on od placówki założonej przez samą Marię w 1932r.- wtedy nazywał się Instytut Radowy. Leczy się tam choroby nowotworowe, między innymi z wykorzystaniem pierwiastków promieniotwórczych.

Życie i dokonania naukowe uczonej stały się tematem wielu filmów i sztuk teatralnych. Zarówno w Polsce, jak i we Francji Maria Skłodowska-Curie jest patronką wielu ulic i szkół.

Mimo, że zawsze podkreślała swoją polskość, również we Francji jest uważana za narodową bohaterkę. Zmarła w 1934r. uczoną pochowano- jako pierwszą kobietę we francuskiej historii- w paryskim Panteonie , miejscu spoczynku sławnych Francuzów.

Notatka do zeszytu

Temat: Polska laureatka Nagrody Nobla.

1. Maria Skłodowska –Curie pochodziła z Polski, jednak większość życia spędziła we Francji.
2. Maria Skłodowska –Curie należała do najwybitniejszych uczonych swoich czasów. Wraz z mężem Piotrem odkryła dwa pierwiastki chemiczne: **polon** i **rad** (nazwa pierwszego z nich pochodzi od francuskiego słowa Pologne- czyli Polska)
3. Za swoje osiągnięcia uczona dwukrotnie otrzymała Nagrodę Nobla, wraz z mężem Piotrem z fizyki w 1903r, a po śmierci męża z chemii w 1911r.
4. Maria Skłodowska-Curie była pierwszą noblistką w dziejach (wcześniej nagrodę otrzymywali tylko mężczyźni) .

Zadanie domowe

Korzystając z zeszytu i podręcznika przygotuję się do sprawdzianu.

